

COMMUNITY LEGISLATION FROM THE PERSPECTIVE OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Liviu Bogdan Ciucă

Prof., PhD, "Dunărea de Jos" University of Galați

Abstract: Based on the widely accepted opinion that a law is considered useful if it meets some concrete needs from real life, we consider that legislation in general, but especially the private law legislation can block or stimulate the economic development of a state. This article seeks to bring into question the need for Community unique legislation in the economic field and a premise of balanced development and non-discriminatory from this perspective of each economic operator that operates in the European community.

Free movement of goods, free movement of persons, services and capital is a concrete goal and a Community objective together with the adoption of anti-trust measures.

Keywords: legislation, european, development, economic, perspectives.

Considerații privind dreptul Uniunii Europene

„Uniunea Europeană are personalitate juridică, și prin urmare, dispune de propria sa ordine juridică, distinctă de cea internațională. În plus, legislația Uniunii Europene are efect direct și indirect asupra legislației statelor sale membre și, odată intrată în vigoare devine o parte integrantă din sistemul juridic al fiecărui stat membru. Uniunea Europeană este un izvor de drept. Ordinea juridică este divizată în general în drept primar (tratatele și principiile generale de drept), drept secundar (bazat pe tratate) și drept complementar”¹. Dacă în privința izvoarelor și a ierarhiei acestora situația este clară pornind de la tratatul privind Uniunea Europeană, tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, protocoalele relativ la acestea, continuă cu Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene, cu acordurile internaționale și principiile asumate cu privire la dreptul Uniunii și încheind cu legislația derivată sau secundară, în privința obiectivelor putem spune că la ora actuală în special datorită legislațiilor naționale (determinate sau nu de cultura juridică națională) încă este nevoie de identificat și aplicat soluții necesare atingerii acestora. Birocrația excesivă a unor state, prioritățile economice diferite, interesul politic și o legislație subsecventă națională extrem de stufoasă pot conduce la un blocaj economic și la o circulație defectuoasă a persoanelor, mărfurilor și a capitalurilor în interiorul spațiului comunitar. Dacă luăm în considerare art. 14 alin. (1) din TUE, articol care statuează că Parlamentul European împreună cu Consiliul au atribuții nu numai legislative și bugetare, dar trebuie să aibă în vedere impunerea unor sancțiuni împotriva acelor state membre care nu respectă dreptul Uniunii Europene, apreciem că o atitudine mai fermă din partea Parlamentului European din această perspectivă ar genera efecte benefice în domeniul economic. De altfel, principiile consacrate

¹ www.europarl.europa.eu

ale dreptului civil european consolidează libertatea antreprenorială în raport de legislația comunitară și națională, dar protejează partea dezavantajată în raporturile contractuale², principiul nediscriminării³, principiul protecție legale concrete⁴, principiul echilibrării intereselor contrare părților din raportul de drept civil⁵, principiul proporționalității⁶, principiul bune-credințe.

Codul civil european - o perspectivă sub semnul întrebării

Doriința de armonizare a tuturor sistemelor de drept privat din interiorul Comunității Europene a fost una constantă dar neîmplinită prin ceea ce numim un Cod civil european aplicabil unitar, echilibrat și transparent în toate statele membre. Plecând de la inițiativa prof. Christian von Bar sau de la inițiativa daneză a prof. Ole Lando⁷, inițiativa italiană a prof. Gandolfy, dezbaterile din comisiile de lucru în vederea identificării unui text echilibrat și acceptat de toate statele membre, au continuat. În prezent, se depun eforturi pentru realizarea unui manual juridic care să conțină un set de principii fundamentale, unanim acceptate de către statele membre UE, ale dreptului privat. Din nefericire, proiectul fiind un demers academic, și nefiind asumat politic la nivelul Uniunii Europene, poate să rămână un simplu demers ce generează dezbateri și analize dar să nu reușească să apropie momentul adoptării în concret a unui Cod civil european.

Dacă luăm în calcul că așa numitul grup de studiu privind proiectul Codului civil european a luat ființă în anul 1998, am putea aprecia că timpul scurs de la acel moment până în prezent ar fi fost suficient pentru a se realiza o cercetare juridică comparativă în privința dreptului civil al fiecărui stat membru și pentru a propune un text care să conducă la premise consistente ca în interiorul spațiului comunitar libera circulație a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor și a capitalurilor să devină o realitate și nu doar un deziderat.

Din perspectiva „dreptului european al contractelor” putem constata că și de această dată mediul de afaceri reușește să impună un ritm mult mai susținut și mai eficient la adoptarea unei legislații unice în materie. Plecând de la libera circulație a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor și a capitalurilor, în mod evident diferențele legislative importante, procedurile diferite și mai ales limba în care este redactată legislația națională au reprezentat impedimente serioase în dezvoltarea comerțului transfrontalier intracomunitar. Plecând de la importanța relației dintre întreprinderi și consumatori, dreptul contractelor reprezintă fundamentul creării unei piețe unice eficiente. Luând în calcul că aproximativ 61% din vânzările transfrontaliere „sunt respinse deoarece comercianții refuză să vândă în țara în care se află consumatorul”⁸ din cauza impedimentelor generate de reglementarea stufoasă și diversă, necesitatea reglementării unice a contractelor la nivel european este necesară și justificată. În mod concret atât furnizorii de servicii cât și consumatorii acestora au depășit obstacole generate de nevoia de adaptare a termenului contractual, incertitudinea generată de o legislație străină, precum și soluționarea dificilă a unor litigii generate de o birocratie sau de o legislație subsecventă diferită de la un stat la altul. În acest context, dreptul european al contractelor reprezintă efectul presiunii generate de practicieni și reprezintă continuarea

² Art. 31-38 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.

³ Art. 21-22 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.

⁴ Art. 47 și art. 19 din TUE.

⁵ Art. 51, 52, 54 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.

⁶ Art. 52 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.

⁷ Ce vizează în mod special codificarea legislației europene în materia contractuală.

⁸ documents.tips/documents/dreptul-european-al-contractelor.html

Directivei privind drepturile consumatorilor din 25 octombrie 2011. Alcătuit dintr-o multitudine de instrumente și dorind să le răspundă nevoilor concrete, dreptul european al contractelor reprezintă răspunsul la o nevoie concretă chiar dacă teoreticienii au fost reticenți în fața unui asemenea demers. Preocupați fiind de o terminologie comună și de principii asumate unanim la nivel comunitar, dreptul european al contractelor se dorește un instrument absolut obligatoriu și necesar în consolidarea pieței unice comunitare. Libertatea contractuală, consensualismul, securitatea contractuală, loialitatea contractuală și jurisprudența CJCE, reprezintă principii și valori ce s-au dorit a fi consacrate de către dreptul contractual al Uniunii Europene.

Concluzii

„Uniunea Europeană este un parteneriat politic și economic unic în lume, care reunește 27 de țări. Timp de peste o jumătate de secol a contribuit la menținerea păcii, stabilității și prosperității, a ridicat standardele de viață, a lansat o monedă unică și a evoluat constant către creșterea unei piețe unice în cadrul căreia persoanele, bunurile, serviciile și capitalul să poată circula liber, ca și cum s-ar afla pe teritoriul unei singure țări”⁹.

Globalizarea generează armonizarea sistemelor de drept naționale dar ar trebui abordată conform prof. Augustin Fuerea, „nu ca o integrare din perspectiva juridică, ci ca pe o cooperare politică. Armonizarea legislativă nu înseamnă identitate legislativă, ci urmărește armonizarea principiilor de drept și a normelor juridice naționale, organizate pe domenii specializate”¹⁰. Indiferent cum este privit de teoreticieni sau de practicieni, acest demers devine unul absolut necesar susținut declarativ de instituțiile Uniunii Europene. Credem în același timp, că pentru a putea fi concretizată „codificarea dreptului privat se impune ca singura soluție completă prin comparație cu rezoluțiile Parlamentului, Regulamentele „Bruxelles I” și „Roma I” sau în raport de **cadru comun de referință**. Trebuie să amintim că o legislație unitară devine o legislație cu proceduri predictibile și nediscriminatorii pentru orice cetățean european sau întreprindere europeană. O legislație europeană în contextul acesta devine un factor de coagulare comunitară și nu un motiv de fragmentare. Nu în ultimul rând, precizăm că o legislație comună în dreptul privat va fluidiza relațiile economice în spațiul intracomunitar oferind posibilitatea oricărui cetățean sau operator economic să își desfășoare activitatea în orice stat național comunitar fără a fi dezavantajat de o legislație națională pe care nu o cunoaște sau pe care o poate descoperi cu eforturi și costuri suplimentare.

Prezentul articol dorește să scoată în evidență nevoia unei legislații unitare, atât din perspectivă juridică, economică și socială, dar mai ales din perspectiva nevoii de consolidare a proiectului european.

BIBLIOGRAPHY

1. Augustin Fuerea, *Manualul Uniunii Europene*, Ediția a III - a revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2006.

⁹ <https://dreptuleuropeanalcontracteloroana.wordpress.com/>

¹⁰ Augustin Fuerea, „Manualul Uniunii Europene”, Ediția a III - a revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2006, pag. 228.